

EGY TISZTESSÉGES ORSZÁG MINDENKINEK

PÁRTPROGRAM

„Bort, búzát, békességet”

ISZOMM - Igen Szolidaritás Magyarországért Mozgalom

Népképviselő A képviselő nem ura, hanem szolgálója a közösségnek.	Szolidaritás Nem könyöradomány, hanem közös felelősség és társadalmi összetartás.
Korlát a hatalomnak és tőkének A politika és a gazdaság nem állhat az emberi méltóság fölött.	Dolgozói érdekvédelem A munkából élők jogait, béreit és biztonságát meg kell erősíteni.
Jogegyenlőség A törvény ugyanúgy védje a gyengét, mint az erőt.	Szabadság Valódi szabadság csak biztonság, méltóság és félelemmentes élet mellett létezik.

A program lényege egy mondatban

A politika, a gazdaság és az állam az emberekért van: ezért a hatalmat és a tőkét korlátozni, a munkát védeni, a jogot mindenkire egyformán érvényesíteni, a közösséget pedig megerősíteni kell.

Tartalom

- 1. Előszó - Miért álltunk össze?**
- 2. Alapértékeink**
- 3. Népképviselőlet és részvételi demokrácia**
- 4. A hatalom és a tőke korlátozása**
- 5. Gazdaság - Tisztos megélhetés, tiszta játék**
- 6. A munka becsülete és dolgozói érdekvédelem**
- 7. Oktatás - Ne hagyjunk hátra egy gyereket sem**
- 8. Egészségügy és gondoskodás**
- 9. Szociális biztonság és lakhatás**
- 10. Jogi egyenlőség, szabadság és tisztességes bánásmód**
- 11. Zöld Magyarország - Hazaszeretet a tájaink védelmével**
- 12. Fiatalok - Ne csak elindulj, legyen miért maradnod**
- 13. Tiszta közélet és átlátható állam**
- 14. Zárszó - Meghívás közös munkára**

1. Előszó - Miért álltunk össze?

Egy tisztességes ország nem attól erős, hogy hangosan beszél önmagáról, hanem attól, hogy az emberek mindennapi életét biztonságosabbá, méltóbbá és kiszámíthatóbbá tudja tenni. Magyarország ma nem az emberek tehetségének hiánya miatt küzd. A baj gyökere abban a rendszerben van, amelyben a munka gyakran nem ad megélhetést, a jog nem mindenkinek jelent védelmet, a politika pedig túl sokszor távol került azoktól, akikről döntenie kellene.

Mi azért álltunk össze, mert Magyarországon egyszerre van jelen a dolgozó szegénység, a kiszámíthatatlan jövő, a társadalom kettészakadása, a politikától való kiábrándultság és az a jogos érzés, hogy a hatalom és a tőke túl gyakran az emberek feje fölött dönt. Ezzel szemben mi a népképviselet, a szolidaritás, a jogegyenlőség és a tisztességes bánásmód politikáját képviseljük.

Programunk központi gondolata egyszerű: a gazdaság, az állam és a politika nem önmagáért van. Mindháromnak az emberek életét kell szolgálnia. A hatalomnak korlátok között kell működnie, a tőkének társadalmi felelősséget kell viselnie, a munkának pedig vissza kell kapnia a becsületét.

Bort, búzát, békességet - a 21. századra. A bor az élet örömét, a közösséget és a kultúrát jelenti. A búza a tisztességes megélhetést, a mindennapi biztonságot és a létalapot. A békesség pedig a társadalmi nyugalmat, a jogbiztonságot, a méltóságot és a kiszámítható jövőt.

Nem csodát ígérünk. Tisztességet, beleszólást, szolidaritást és olyan országot akarunk, ahol nem az erősebb joga dönt, hanem a közösség által szabott igazságos szabályok.

2. Alapértékeink

A programunk alapja a népképviselet. Ez nem pusztán választási technika, hanem politikai erkölcs: a képviselő nem ura, hanem szolgálója a közösségnek. A népképviselet ott kezdődik, hogy a döntések nem zárt körökben, gazdasági és politikai háttéralkuk alapján születnek, hanem az érintettek valóságos érdekei és tapasztalatai alapján.

A szolidaritás számunkra nem szánalom és nem jótékonykodás. A szolidaritás annak felismerése, hogy egy társadalom tagjai egymásra vannak utalva. A beteg, az idős, a dolgozó, a gyermek, a vállalkozó, a tanár, az ápoló, a kétkezi munkás, a pályakezdő és az állását elvesztő ember sorsa nem külön történet, hanem ugyanannak az országnak a közös állapota.

Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy a születési hely, a családi háttér, a vagyon, a kapcsolatrendszer vagy a lakóhely ne döntse el előre, ki meddig juthat. Nem egyformaságot akarunk, hanem tisztességes startvonalat és valós kapaszkodókat.

A jogegyenlőség azt jelenti, hogy a törvény nem lehet erősebb a gyengével és gyengébb az erőssel. Ugyanaz a jogi védelem jár a munkásnak, a kisvállalkozónak, a nyugdíjasnak, a gyermeknek, a kiszolgáltatott embernek és annak is, akinek nincs politikai vagy gazdasági kapcsolatrendszere.

A szabadság nem lehet csak a gazdagok, a befolyásosak vagy a hangosak szabadsága. Valódi szabadság csak ott van, ahol az ember nem fél a munkahelyén, nem fél a hatóságtól, nem fél megszólalni, és nem kényszerül arra, hogy a megélhetése miatt lemondjon az önbecsüléséről.

A tisztességes bánásmód a politika egyik legegyszerűbb, mégis legfontosabb mércéje. Az állam, a munkáltató, az intézmény és a hatóság ne alázza meg az embert. A közszolgáltatás ne kegy legyen, hanem jog.

Kiemelt vállalás: A közösséghez tartozás ne függjen vagyontól, kapcsolatoktól vagy születési helyzettől.

3. Népképviselő és részvételi demokrácia

A demokrácia nem merülhet ki abban, hogy négyévente szavazunk. A népképviselő akkor élő, ha a választott képviselők folyamatosan elszámoltathatók, a döntések indokai megismerhetők, és a közösségeknek tényleges beleszólásuk van a saját életüket érintő ügyekbe.

Erősíteni kell az önkormányzatokat, a helyi közösségeket, a szakszervezeteket, a civil szervezeteket és minden olyan demokratikus formát, amely képes ellensúlyt adni a központosított hatalommal szemben. A központi állam feladata nem a helyi társadalom leuralása, hanem annak támogatása.

Támogatjuk a részvételi költségvetést, az állampolgári gyűléseket, a helyi konzultációkat és az olyan nyilvános döntési formákat, ahol az emberek nem díszletként, hanem valódi szereplőként vesznek részt. Fontos ügyekben a döntés előkészítése ne csak szakértői vagy politikusi belügy legyen, hanem társadalmi folyamat.

A népképviselő hitelességéhez átlátható párt- és kampányfinanszírozás kell. A választók joga tudni, hogy kik, milyen pénzből és milyen érdekek mentén próbálnak befolyást szerezni. A közéletet ki kell szabadítani a rejtett pénzek, közpénzből épített propaganda és háttéralkuk fogságából.

4. A hatalom és a tőke korlátozása

A hatalom természeténél fogva terjeszkedni akar. A tőke természeténél fogva hasznot keres. Egyik sem ördögtől való önmagában, de mindkettő veszélyessé válik, ha nincs demokratikus, jogi és társadalmi korlátja. Egy igazságos országban sem a politikai hatalom, sem a gazdasági erő nem írhatja felül az emberi méltóságot, a közérdeket és a jogegyenlőséget.

Korlátozni kell a gazdasági túlhatalmat ott, ahol monopolhelyzet, kartell, politikai kivételezés vagy közpénzből hizlalt magánvagyon jön létre. A piac nem lehet vadászterület azoknak, akik kapcsolatokon keresztül jutnak előnyhöz, miközben a tisztességes kisvállalkozások és dolgozók viselik a kockázatot.

A közpénz nem magánvagyon. A közbeszerzéseket, állami támogatásokat, nagyberuházásokat és koncessziókat nyilvánossá, ellenőrizhetővé és számonkérhetővé kell tenni. Minden nagy állami projekt esetén szükség van valós költség-haszon elemzésre, nyilvános szerződésekre és független ellenőrzésre.

A tulajdon társadalmi felelősséggel jár. Aki nagyobb gazdasági erővel rendelkezik, annak nagyobb felelőssége van a munkavállalók, a helyi közösségek, a környezet és az ország jövője iránt. A gazdaság nem állhat a társadalom fölött.

Kiemelt vállalás: A közpénz útja, a nagyberuházások és a politikai-gazdasági összefonódások legyenek ellenőrizhetők.

5. Gazdaság - Tisztos megélhetés, tiszta játék

Olyan gazdaságot akarunk, amelyben a munkából élő ember nem szegény, a vállalkozás nem kiváltság, hanem valódi lehetőség, a fejlődés pedig nem a környezet és az emberi élet felélése épül.

Az adórendszernek egyszerűbbnek, átláthatóbbnak és igazságosabbnak kell lennie. A kis és közepes jövedelmeket védeni kell, a hazai kisvállalkozások terheit csökkenteni kell, miközben nagyobb felelősséget kell kérni a legmagasabb jövedelmi és vagyoni szintektől. Nem az a tisztességes rendszer, amelyben az ügyes kiskapuk jobban működnek, mint a becsületes munka.

Fel kell lépni az adóelkerülés, a számlagyárak, az offshore trükkök, a kartellek és a politikai kivételezés ellen. A tisztességes vállalkozást védeni kell a tisztességtelen versenytől. A szabályokat úgy kell megalkotni, hogy azok ne a legerősebbnek, hanem a közösség egészének kedvezzenek.

A költségvetésben az oktatásnak, egészségügynek, szociális biztonságnak, zöld átmenetnek és a helyi közösségek megerősítésének kell elsőbbséget kapnia. A presztízsberuházások, túlárazott projektek és politikai pénzszerzés nem lehet fontosabb az emberek mindennapi biztonságánál.

A hazai kis- és középvállalkozások számára stabil, kiszámítható szabályozást, értelmes finanszírozást és valós piaci esélyeket kell teremteni. Különösen támogatni kell azokat, akik fejlesztenek, zöldítenek, helyi munkahelyeket tartanak fenn, és tisztességesen bánnak dolgozóikkal.

6. A munka becsülete és dolgozói érdekvédelem

A munka becsületének helyreállítása nélkül nincs tisztességes ország. Ha valaki teljes munkaidőben dolgozik, ne éljen állandó létbizonytalanságban. A minimálbérnek és a garantált bérminimumnak közelítenie kell a tényleges megélhetési költségekhez, figyelembe véve az élelmiszerárakat, lakhatási költségeket, rezsit és a családok valós terheit.

A munkavállalói jogokat meg kell erősíteni. Kiszámítható munkaidő-beosztásra, valódi túlóradíjra, pihenőidőre, hétvégi védelemre, biztonságos munkakörülményekre és a munkahelyi kiszolgáltatottság csökkentésére van szükség.

A dolgozói érdekvédelem nem múltbeli maradvány, hanem a modern gazdaság egyik alapfeltétele. Meg kell erősíteni a szakszervezeteket, üzemi tanácsokat, kollektív tárgyalásokat és

minden olyan intézményt, amely képes kiegyensúlyozni a munkáltató és a munkavállaló közötti erőkülönbséget.

Az új típusú munkákat is védeni kell. A futárok, sofőrök, platformmunkások és kiszervezett munkavállalók nem maradhatnak jogi senkiföldjén. Aki valójában alkalmazotti függésben dolgozik, annak járjon biztosítás, átlátható díjazás, minimális jövedelmi garancia és érdekvédelmi lehetőség.

A közsférában dolgozók - pedagógusok, egészségügyi és szociális dolgozók, közszolgálati alkalmazottak - megbecsülése nemcsak bérkérdés. Normális munkakörülmények, szakmai autonómia, kiszámítható életpálya és emberi terhelés nélkül az állam saját szolgáltatásait gyengíti le.

Kiemelt vállalás: A dolgozók érdekvédelme legyen valós, jogilag védett és a modern munkaviszonyokra is kiterjedő.

7. Oktatás - Ne hagyjunk hátra egy gyereket sem

Az iskola feladata nem az, hogy megerősítse a társadalmi különbségeket, hanem az, hogy esélyt adjon azoknak is, akik nem előnyös helyzetből indulnak. Nem fogadjuk el, hogy egy gyermek jövőjét már általános iskolában a lakóhelye, családja vagy anyagi helyzete döntse el.

Elérhető bölcsődékre, óvodákra, fejlesztőpedagógusokra, iskolapszichológusokra és pedagógiai asszisztensekre van szükség, különösen a nehezebb helyzetű térségekben. Ott kell több segítséget adni, ahol nagyobb a teher.

A tananyagban kevesebb értelmetlen magolásra és több valódi megértésre van szükség. A diákok tanuljanak kritikusan gondolkodni, digitális világban eligazodni, pénzügyi alapokat érteni, vitázni, együttműködni és demokratikus állampolgárként részt venni a közösség életében.

A pedagógus nem végrehajtó gép, hanem az ország jövőjének egyik legfontosabb szereplője. Béremelésre, szakmai szabadságra, kisebb terhekre, mentorprogramokra és vonzó pályáképre van szükség, hogy a tanári hivatás újra megbecsült legyen.

A szakképzésben és felsőoktatásban modern technológiára, valós gyakorlati tudásra, nemzetközi nyitottságra és politikai kézi vezérléstől mentes intézményekre van szükség. A tehetség ne szoruljon háttérbe azért, mert valaki szegényebb családból érkezik.

8. Egészségügy és gondoskodás

Az egészségügy nem lehet kiváltság. Egy tisztességes országban nem az dönti el az ellátás minőségét, hogy kinek van pénze magánorvosra, kapcsolata vagy szerencséje. Az állami egészségügyet úgy kell megerősíteni, hogy az ember ne kiszolgáltatott ügyfélnek, hanem jogokkal rendelkező betegnek érezze magát.

Az első lépés a megelőzés, a háziorvosi és alapellátás megerősítése, a szűrőprogramok bővítése és az egészségügyi dolgozók megbecsülése. Nem lehet jó ellátást építeni túlterhelt, kiégett, alulfizetett emberekre.

A gondoskodás nem tolható kizárólag a családokra. Az idősgondozás, fogyatékosággal élők támogatása, tartós ápolás és szociális ellátás közösségi felelősség is. A gondozási munka értékét el kell ismerni, akár intézményben, akár otthon történik.

Az egészségügyben az emberi hang nem luxus. Időre, figyelemre, méltóságra és átlátható betegutakra van szükség.

9. Szociális biztonság és lakhatás

Egy betegség, baleset, válás, munkahelyvesztés vagy családi válság bárkivel megtörténhet. A szociális rendszer feladata az, hogy megtartsa, amíg az ember talpra áll, ne pedig az, hogy megalázza vagy tartósan benntartsa a mélyben.

A támogatás nem könyöradomány, hanem társadalmi befektetés. Ugyanakkor a támogatás mellé utat is kell adni: képzést, munkalehetőséget, lakhatási segítséget, egészségügyi és mentális támogatást, valamint ésszerű együttműködési elvárásokat.

A lakhatás alapvető biztonsági kérdés. Szükség van bérlakásprogramokra, szociális lakhatási megoldásokra, fiatalok és pályakezdők támogatására, valamint olyan energetikai felújításokra, amelyek valóban csökkentik a rezsiterheket.

A hajléktalanságot nem büntetni, hanem kezelni kell. A lakhatás, szociális munka, egészségügyi és mentális ellátás kombinációja képes valódi kiutat adni.

10. Jogi egyenlőség, szabadság és tisztességes bánásmód

A jogállam értelme nem elvont alkotmányjogi vita, hanem az, hogy az ember tudja: nem önkény dönt fölötte. A bíróság, ügyészség, hatóság, rendőrség és állami intézmény nem lehet politikai vagy gazdasági érdekek eszköze.

Megerősítjük a független intézményeket, a szabad sajtót, a közérdekű adatokhoz való hozzáférést és azokat a jogvédelmi formákat, amelyek a kiszolgáltatott embereket is képesek megvédeni. A jog ne csak annak legyen elérhető, aki meg tudja fizetni a legjobb ügyvédet.

A szabadság része a szólás, a gyülekezés, a szerveződés, a magánélet és a lelkiismereti szabadság. Ezeket nem lehet politikai kény szerint szűkíteni. A közösség biztonsága fontos, de nem lehet ürügy az önkényre.

A tisztességes bánásmódnak minden intézményben alapnak kell lennie. Az állampolgár nem alattvaló, nem ügyszer, nem teher, hanem jogokkal rendelkező ember.

11. Zöld Magyarország - Hazaszeretet a tájaink védelmével

A hazaszeretet ma nemcsak zászlót és ünnepi beszédet jelent, hanem azt is, hogy vigyázunk a folyóinkra, termőföldjeinkre, erdeinkre, településeinkre és gyermekeink jövőjére. A környezeti válság nem távoli elmélet, hanem vízhiány, aszály, hőhullám, elszennyeződő talaj és romló életminőség.

Energiafordulatra van szükség magyar módra: kevesebb fosszilis függésre, több megújuló energiára, energiahatékonysági programokra, szigetelésre, fűtéskorszerűsítésre és olyan közösségi energiamegoldásokra, amelyekből a helyiek is részesednek.

A vízvédelem és vízvisszatartás nem halogatható. Az Alföld és más sérülékeny térségek jövője attól függ, hogy képesek vagyunk-e a tájat egész rendszerként kezelni, nem csak betoncsatornáknak és gyors levezetésben gondolkodni.

A mezőgazdaságban támogatni kell a családi gazdaságokat, kistermelőket, ökológiai gazdálkodást, csökkentett vegyszerhasználatot, helyi piacokat és a termelői közvetlen értékesítést. Az élelmiszer nem pusztán árú, hanem létalap.

A településeken több zöldfelületre, emberközelibb központokra, valós tömegközlekedési alternatívákra, kerékpáros és gyalogosbarát megoldásokra van szükség. A zöld politika nem díszítés, hanem életminőség.

Kiemelt vállalás: A táj, a víz, a termőföld és az energia jövője nem ágazati mellékügy, hanem nemzeti létkérdés.

12. Fiatalok - Ne csak elindulj, legyen miért maradnod

Sok magyar fiatal számára Magyarország ma nem cél, hanem kiindulópont. Nem az a baj, ha valaki külföldön tanul vagy tapasztalatot szerez. Az a baj, ha esélyt sem lát arra, hogy itthon tisztességes életet építsen.

A fiataloknak valódi beleszólást kell adni a döntésekbe. Országos és helyi ifjúsági tanácsokra, értelmes konzultációkra, állampolgári és médiaoktatásra van szükség, ahol a fiatalok véleménye nem csak meghallgatásra kerül, hanem hatással is van a döntésekre.

A tanulást, pályakezdést és vállalkozást ösztöndíjakkal, tisztességes gyakornoki keretekkel, mentorprogramokkal és kedvezményes induló lehetőségekkel kell támogatni. Külön figyelmet érdemelnek a zöld, közösségi és társadalmi hasznosságú vállalkozások.

A lakhatási válság a fiatalok egyik legnagyobb akadályja. Ifjúsági bérlakásprogramokra, támogatott közösségi lakhatási formákra és olyan lakáspolitikára van szükség, amely nem csak azokat segíti, akik már eleve erősebb helyzetben vannak.

A mentális egészség nem magánügyként félresöpörhető probléma. Iskolai, egyetemi és ifjúsági központokban elérhető pszichológiai támogatásra, közösségi terekre, sport- és kulturális

programokra, valamint az online függőségek, magány és zaklatás elleni célzott programokra van szükség.

13. Tiszta közélet és átlátható állam

A hatalom nem önmagáért van. A közélet megtisztítása nem erkölcsi luxus, hanem a jó kormányzás feltétele. A korrupció mindig pénzt vesz el az oktatástól, egészségügytől, bérektől, lakhatástól és a települések fejlődésétől.

Nyilvános szerződésekre, ellenőrizhető kampányköltségekre, átlátható pártfinanszírozásra és erős független ellenőrző szervekre van szükség. A közpénzből működő államnak a köz előtt kell elszámolnia.

Egyszerűbb, érthetőbb törvényeket és ügyintézését akarunk. Az állam ne bonyolítsa túl az emberek életét, ne kényszerítse őket felesleges körökre, és ne használja a bürokráciát hatalmi eszközként.

A közéletben lehet vitatkozni, lehet más véleményen lenni, de a gyűlöletkeltés nem lehet politikai módszer. Nem osztjuk ketté Magyarországot jókra és rosszakra. Egy ország vagyunk, közös felelősséggel.

14. Zárszó - Meghívás közös munkára

Ez a program nem kinyilatkoztatás, hanem meghívás. Meghívás mindazoknak, akik szerint Magyarország többre képes annál, mint amit ma a politikai és gazdasági hatalmi szerkezet megenged neki.

Meghívás azoknak, akik hisznek a népképviselésben, a szolidaritásban, a szabadságban, a jogegyenlőségben, a dolgozók védelmében és abban, hogy a tőke és a hatalom nem állhat az ember fölött.

Nem kérjük, hogy bárki vakon higgyen nekünk. Azt kérjük, hogy olvassa el, gondolja végig, vitassa meg, egészítse ki, és ha talál benne olyat, amire azt mondja: ilyen országban élnék szívesen, akkor tekintsen magára is úgy, mint aki részese lehet ennek a közös munkának.

Egy tisztességes országot nem lehet fentről kiosztani. Azt csak együtt lehet felépíteni. Bort, búzát, békességet - és valódi népképviselést Magyarországnak.

**BORT, BÚZÁT, BÉKESÉGET - ÉS VALÓDI NÉPKÉPVISELETET
MAGYARORSZÁGNAK**

ISZOMM - Igen Szolidaritás Magyarországért Mozgalom

A dokumentum webes közzétételre és PDF-letöltésre előkészített, egységes szerkesztésű változat.